

*Constanza Lizačić
Ines Modrić
Romina Herceg*

PROBLEMI U PROGRAMIRANJU RADA U PODRUČJU EDUKACIJE NA VISOKOŠKOLSKIM USTANOVAMA

1. UVOD

Programi tjelesne i zdravstvene kulture u području edukacije započinju još u predškolskim ustanovama, gdje je za svaku dobnu skupinu detaljno razrađeno sve što jedan dobar plan i program treba imati. Isto tako, programi postoje i u nižim razredima osnovnih škola, ali osnovni nedostatak što te planove i programe provode premalo kvalificirane osobe za tu vrstu aktivnosti. Tako se sve svodi na osobnu sklonost učiteljice ili odgajateljice da programe tjelesne i zdravstvene kulture kvalitetno provede, što je, na žalost, u praksi vrlo rijetko. U takvim okolnostima posljedice su katastrofalne, za djecu i za samu struku. Djeca tako ostanu zaključana za mnoga motorička znanja i vještine, ne razvijaju navike za vježbanje, izloženija su opasnostima od lošeg držanja, spuštenih stopala i niza lakših i težih oboljenja.

2. PROBLEM I DISKUSIJA

U višim razredima osnovne škole, dakle od 5. do 8. razreda Ministarstvo je prihvatilo programe rada u školstvu koji su za one koji ih provode orijentacijski i svaki nastavnik, prema svojim mogućnostima (sportski objekt, broj učenika i dr.) programira i izvodi nastava tjelesne i zdravstvene kulture. Kako taj rad strogo podliježe inspektorskom nadzoru nastavnici se uglavnom pridržavaju predviđenih programa.

Poseban problem je i rana dijagnostika i selekcija sportskih talenata u nekim sportovima. Za neke sportove je od odlučujuće važnosti rani početak bavljenja (sportska gimnastika, ritmička gimnastika, klizanje i dr.) dakle u dobi od 6 do 9 godina. Međutim nama djeca u te sportove stižu prekasno. Općenito, naši treneri u pojedinim sportovima mogu selekcionirati jedino djecu koju su usmjerili i doveli njihovi roditelji, čije ambicije često nisu sasvim u skladu s talentom i motoričkim sposobnostima njihove djece.

Očita je, dakle, nužnost zapošljavanja stručnjaka u predškolskim ustanovama i u nižim razredima osnovnih škola, kao preduvjeta za kvalitetno izvođenje i permanentno usavršavanje postojećih programa tjelesne i zdravstvene kulture.

U nastavku edukacije, naši stručnjaci nailaze na čitav niz zapreka u kvalitetnom ostvarivanju ciljeva i zadataka planova i programa nastave tjelesne i zdravstvene kulture u osnovnim, srednjim školama i gimnazijama, da bi vrhunac zapreka naša struka doživljavala u ostvarivanju planova i programa na Sveučilištu. Različiti fakulteti imaju i različite materijalne uvjete za izvođenje obvezne nastave tjelesne i zdravstvene kulture. Tako na primjer mnogi fakulteti nemaju adekvatan prostor na kojem bi održavali svoju nastavu, a o neophodnim rekvizitima da i ne govorimo. Nastava se ipak izvodi, ali isključivo zahvaljujući domišljatosti i snalažljivosti stručnjaka.

Kad govorimo o programiranju nastave tjelesne i zdravstvene kulture podrazumijevamo da svaki novi program nastoji ispraviti nedostatke starog, te da prati trend kretanja sposobnosti, vještina, znanja i motivacije, kako učenika, tako i studenata. Tako je na

fakultetima npr. primijećena snažna potreba za ostvarivanjem dodatnog tzv. posebnog programa nastave, osim obveznog koji već postoji.

3. ZAKLJUČAK

U posebni program nastave tjelesne i zdravstvene kulture na fakultetima trebalo bi uvrstiti programe za studente oštećenog zdravlja i to za svako srodno oboljenje posebno. Zatim, bi u posebni program trebalo uvrstiti obuku neplivača s tim da bi provjeru znanja plivanja trebali imati svi studenti, svih sveučilišta. Na kraju bi u posebni program trebalo uvrstiti dodatne aktivnosti, sportove, u kojima studenti nisu do sada imali priliku sudjelovati, a imaju snažnu motivaciju za njih: npr. skijanje, veslanje, tenis, klizanje i mnoge druge aktivnosti koje nisu uključene u obveznu nastavu. To ovisi o znanju i vještini profesora koji program izvodi.

Međutim, teško je govoriti o takvoj vrsti novog programa u trenutku kada ne postoje ni osnovni preduvjeti za ostvarivanje starog i obveznog programa za mnoge fakultete, a da i ne govorimo da je na svakom fakultetu stanje ostvarivanja plana i programa nastave tjelesne i zdravstvene kulture, potpuno drugačije.

Profesori ipak ulažu velike napore za poboljšanjem kvalitete nastave tjelesne i zdravstvene kulture na sveučilištu, osmišljavaju nove programe, uvode nova znanja, obogaćuju i potiču natjecanja i prate razvoj motoričkih sposobnosti i motivaciju svojih studenata.

4. LITERATURA:

1. Ružić, E. (1999). Uloga stručnjaka u odgoju mladih sportaša. Zbornik radova IV Konferencije o sportu Alpe-Jadran, 148-149.
2. Puževski, V. (1999). Otvorenost škole brizi za zdravlje. Zbornik radova IV Konferencije o sportu Alpe-Jadran, 94-96.
3. Mirošević, I. (1999). Tjelesna i zdravstvena kultura u sustavu hrvatskog školstva. Zbornik radova IV Konferencije o sportu Alpe-Jadran, 50-57.